

Landskab nr. 2—2023 Årgang 104

Ansv. redaktør
Christina Capetillo,
ph.d., arkitekt MDL MAA
Landskab
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 22 64 38 21
E-mail: landskab@
landskabsarkitekter.dk

Redaktionsudvalg
Margrethe Holmberg (forpers.),
Anja Boserup, Christian Kamp
Iversen, Mette Juhl Jessen,
Lise Thorsen, Line Stybe
Vestergaard, Bente Ulrikke
Weinreich (suppl.)
Nordisk repræsentation:
Nita Koskiahde, Finland;
Ulla R. Pedersen, Island;
Maja Kozak Dehlin, Norge;
Sabina Richter, Sverige

Grafisk tilrettelæggelse
Trefold

Korrektur
Tilde Tvedt

Oversættelse til engelsk
Dorte Herholdt Silver

Annoncer
DG Media as
Havneholmen 33, 1561 København V
Steen Håkansson
Telefon: +45 30 94 67 07
E-mail: steen.h@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk

Abonnement
Receptionen, Akademisk
Arkitektforening
Telefon: +45 30 85 90 00
E-mail: subscription@
arkitektforeningen.dk
Online: [https://shop.arkitektforeningen.dk/da/
35-abonnementer](https://shop.arkitektforeningen.dk/da/35-abonnementer)

Abonnementspriser 2023
I Danmark 1.336,50 kr. inkl. moms og
forsendelse.
Norden, Grønland og Europa
1.418,00 kr. inkl. moms og
forsendelse. Norge er undtaget
moms. Denne fratrækkes.
Øvrige udland 1.455,50 kr. inkl.
forsendelse.
Løssalg 185,00 kr. inkl. moms, ekskl.
porto.
Landskab udkommer 8 gange om
året.

Udgiver
Danske Landskabsarkitekter
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 33 32 23 54
www.danskelandskabsarkitekter.dk
i samarbejde med Akademisk
Arkitektforening

Tryk
Specialtrykkeriet Arco, Skive
Medlem af Danske Specialmedier
ISSN 0023-8066

Forside
Tegning fra Urbanism Studio-kursus,
KU. Jonas Jensen, Kasper Larsen,
Rebekka Larsen, Eftychia Malisova
og Hugo Marmara.

De nordiske skove II 5 Nordic Forests II 6

Christina Capetillo

Brev fra mit skovbryn 9

Anders Busse Nielsen

En kunstig krise. Samtale med Gjermund Andersen 15

Maja Kozak Dehlin

Plantblindhed 20 Plant blindness 23

Ellen Braae

Skovlandskabelse – Danmarkskortet med 25% skov 26

Anders Busse Nielsen

Skovens klimagevinst. Interview med Niclas Scott Bentsen 30

Margrethe Holmberg og Christian Kamp
Iversen

Skogen på Årstafältet 36

Angelica Bierfeldt Liptak, Magnus Löfvendahl,
Henrik Sjöman

Skoven i landskabet – landskabet i skoven 40

Anders Busse Nielsen

Shinrin-Yoku ... skovbad ..? Hvad er nu det? 45

Bess Kristoffersen

Forvandlingens æstetik – udvalgte bøger 2021-2022 46

Stefan Darlan Boris

Bogomtale 52

Margrethe Holmberg

Spørg biologen 50

DL Nyt 54

Udfoldelser i urørt skov. Samtale med
Inga Stamphøj 56

De nordiske skove II

Når vi om 75 år har fordoblet vores skove, vil de udgøre en fjerdedel af det danske landskab. Det vil selvsagt få rumlige og betydningsmæssige konsekvenser. I år 2100 vil danmarksbilledet være et andet, ikke kun i forhold til den ændrede rytme mellem ”flade og figur” – landbrugsland og skovvolumener – men også skovenes rum og karakter vil være forandret. Vi skal rejse og skabe ny skov, men også omlægge og lysåbne dele af de gamle skove for at styrke naturindholdet. Anders Busse Nielsen beskriver processen som en *skovlandskabelse*.

I takt med skovlandskabelsen må vi udvikle sproget, æstetisk og relationelt, for at adressere det *mekaniske natursyn*, der, med geografen Emmy Laura Pérez Fjallands ord, har skabt ”... (en) tingsliggørelse og varegørelse af det meste på Jorden”.

I dette nummer kan du læse om, hvordan studerende på Københavns Universitet undersøger træer som æstetisk fænomen for at komme bagom den *planteblindhed*, vi er ramt af.

I Norge kaldes monokulturskov for *grantræsmark*, der har mere til fælles med hvedemarken end med skoven. De 3% skov, der er over 160 år, kaldes for *eventyrskog*.

Her i Danmark går skovtendenserne fra funktionel integration til funktionel opdeling, dvs. vi kommer til at skille funktionerne ad. 1 stk. rekreativ skov, 1 stk. biodiversitetsskov, 1 stk. produktionsskov. Men en relation er en følelsesmæssig forbundenhed. Hvordan skal vi navngive skovene, så de ikke blot signalerer nytte-

værdi, men også hjemsted og frirum for flere arter end kun os? Vi forbinder os gennem nærvær: Når vi er til stede i skoven, bliver vi, som skovbadsguide Bess Kristoffersen udtrykker det, mindet om vores dybe afhængighed af planterne. Men vi får også indsigt i planternes faser og sæsonkvaliteter over længere tid, så vi kan skabe skovmiljøer, der ikke kun ses som slutprodukter, men også er brugbare under etableringen.

Der er en anden skovtendens: At integrere skovrejsning og boligbebyggelser. Bebyggelsen Sletten i Holstebro, bydelen Ringkøbing K og Middelfart Naturby forankrer bæredygtige boliger langs bryn og i lysninger i nye skov- og naturområder.

”Det er ikke landskabets indhold, der er interessant, det er landskabets rum og den udtryksmæssige styring, man kan tilføje, der er vigtig,” skrev Steen Høyer i 2007. Han så det franske barokslot Vaux-le-Vicomte som en model i fremtidig skovrejsning: Et kompakt bygningsanlæg, der kan rumme mindst 50 familier i en stor lysning i en omgivende skovplantning på 400 hektar, ”i dag svarende til 4 gennemsnitslandbrug”. Med plads til en offentlig parkdel, en selvforsynende køkkenhave og hjem for 200 mennesker.

Som *fremtidige skovurbanister* kan vi vælge at erstatte forstaden med skovlandsbyer, skovbrynsrækkehuse, skovpunkthuse og skovtårne. Når vi fortætter, får vi plads til mere – mere skov og natur, mere sameksistens mellem flere levende væsener.

Christina Capetillo

Nordic Forests II

In 75 years' time, when Denmark has doubled its forest cover, one quarter of the Danish landscape will be woodland. By 2100, the Danish scenery will be transformed, not only with a different rhythm of 'figure and grund' - farmland and woodland - but also in terms of the character of the forests. We need to establish new woods and transform existing ones, including opening them up, in order to improve their natural content. Anders Busse Nielsen describes this process as *forestscaping*.

As new woods are established, we also need to develop the aesthetic and relational aspects of our language to counter the *mechanical philosophy* that, in the words of geographer Emmy Laura Pérez Fjalland, has resulted in the 'reification and commodification of most of what exists on planet Earth'.

In this issue, you can read about how students at the University of Copenhagen study trees as an aesthetic phenomenon in order to move past the *plant blindness* that afflicts us all.

In Norway, monocultural woods are called *spruce fields*, as they have more in common with wheat fields than forests. The 3% of woods that are more than 160 years old are referred to as *fairy-tale forest*.

In Denmark, forests are moving from functional integration to functional segregation: one recreational forest, one biodiversity forest, one production forest. However, relationships spring from emotional connectedness. How can we name forests in a way that not only

reflects their utility but also their role as a home and a refuge for other species besides our own? We connect through presence: when we are present in the wood, we are reminded, as forest bathing guide Bess Kristoffersen puts it, of our deep dependence on plants.

Another current trend is the integration of afforestation and housing. The Sletten housing development in Holstebro, the urban district of Ringkøbing K and Middelfart Naturetown places sustainable dwellings along fringes and in clearings in new woods and nature areas. 'The content of the landscape is not the only feature that is interesting; the key quality is the spatial character of the landscape and the expressive control that can be achieved,' Steen Høyer wrote in 2007. He considered the French baroque château Vaux-le-Vicomte a model of future afforestation: a compact building complex capable of housing at least 50 families in a large clearing in a 400-hectare plantation, 'corresponding in size to four average farms today'. It would have room for a public park, a self-reliance kitchen garden and dwellings for 200 people.

As *future forest urbanists*, we can choose to replace the suburbs with forest villages, forest terraced houses and forest high rises. Densification makes room for more - more forest and nature, more co-existence between more living creatures.

Christina Capetillo